

20.06.2024

"Make Europe Great Again": Ungarn overtager EU- formandskabet

Tirsdag den 18. juni præsenterede Ungarn sine prioriteter for det kommende formandskab i Rådet: EU's konkurrenceevne og forsvarsindustri står højt på dagsordenen, mens Ukraine knap nævnes.

Skrevet af

Rasmus Egmont Foss

📞 +4561106288

✉️ rasmus@thinkeuropa.dk

Daniel Holsting

✉️ daniel@thinkeuropa.dk

Kontakt

Rasmus Egmont Foss

📞 +4561106288

✉️ rasmus@thinkeuropa.dk

Mens det nye Europa-Parlament er ved at samle sig ovenpå valget den 9. juni, og kabalen om topposterne i EU's institutioner bliver lagt, overtager Ungarn formandskabet for Rådet den 1. juli.

Den halvårlige udskiftning i formandskabet forløber normalt uden gnidninger. Men det ungarske formandskab har allerede været omgærdet af kritik og kontroverser, før det er indviet.

I april vedtog Europa-Parlamentet en resolution, der udtrykte "en bekymring for, at den ungarske regering ikke vil være i stand til troværdigt at varetage opgaven i 2024 grundet dets manglende overholdelse af EU's love og værdier."[\[1\]](#) Ungarns løbende blokeringer af beslutninger i Det Europæiske Råd, særligt omkring støtten til Ukraine, har også vakt bekymring op til formandskabet. De seneste uger har det nuværende belgiske formandskab derfor haft travlt med at afslutte en række vigtige sager før den 1. juli, f.eks. åbningen af optagelsesforhandlinger med Ukraine og Moldova.

I denne uge præsenterede Ungarn sine prioriteter for det næste halve års arbejde i Rådet, og dette brief præsenterer de vigtigste nedslag i Ungarns planer.

Formandskabet for Rådet i EU

Formandskabet for Rådet roterer mellem EU's medlemsstater hvert halve år. I den periode er formandskabets primære opgave at tilrettelægge Rådets arbejdsprogram og lede møderne på embeds- og ministerniveau. Formandskabet forventes at være en neutral mægler, der tilsidesætter nationale interesser, men i praksis giver positionen mulighed for at præge den politiske dagsorden, for eksempel ved at fremskynde eller foreslå løsningsmodeller, men også ved at udskyde sager.

Formandskaberne gennemføres i grupper af tre, også kaldet trioer. De tre lande samarbejder om et fælles program over 18 måneder.

Trioformandskaber blev indført som en del af Lissabontraktaten i 2009, og formålet er at skabe kontinuitet i Rådets prioriteter. Trioen kan også støtte hinanden i opgaven, og der er tidligere eksempler på, at Danmark har ledet arbejdsgrupper for at hjælpe det lille medlemsland Cypern for hvem et formandskab er en stor opgave, ligesom andre lande har ledet grupper på områder, hvor Danmark har EU-forbehold. På grundlag af det fælles program udarbejder hvert af de tre lande sit eget mere detaljerede halvårslige program.

Den nuværende trio, som består af Spanien, Belgien og Ungarn, afslutter sit trioformandskab ved udgangen af 2024. Herefter overtager Polen, Danmark og Cypern som det nye formandskab.

Formandskabet for Rådet, dvs. møder mellem medlemslandes fagministre, skal ikke forveksles med formandskabet for Det Europæiske Råd, hvor kun stats- og regeringscheferne mødes.

Kilde: [Det Europæiske Råd](#).

De kommende seks måneder er en overgangstid i EU, hvor institutionerne omstiller sig fra én mandatperiode til en ny. Et nyt Europa-Parlament skal konstituere sig, og en ny Kommission skal på plads.

Indtil det sker, typisk i november eller december, fremlægges ingen nye lovforslag fra Kommissionen, og kun i sjældne tilfælde vil der være trilogforhandlinger, som fører de allerede fremførte forslag i mål. Rådet kan stadig forhandle sin position på åbne

lovpakker, fx den udestående reform af lægemiddellovgivningen, men det kommende halvår vil være præget af mindre lovgivningsarbejde end normalt.

Udover at varetage overgangen og afstemninger om vigtige topposter, herunder EU's næste udenrigschef, vil den primære opgave for Ungarns formandskab være at implementere Det Europæiske Råds strategiske dagsorden, der vedtages på topmødet 27.-28. juni under belgisk formandskab, i Rådets arbejde.

Ungarn vil i perioden være vært for en lang række ministermøder, inkl. et topmøde i European Political Community i løbet af efteråret. Under de næste seks måneder kan Ungarn her sætte nye dagsordener til debat, og derfor er det afgørende, hvilke prioriteter formandskabet sætter for dagen.

Ungarns prioriteter for formandskabet

Den 18. juni fremlagde Ungarns EU-minister János Bóka og regeringskommissær Zoltán Kovács programmet for landets formandskab i anden halvdel af 2024.[\[2\]](#)

Når Ungarn overtager rollen, er det med sloganet "Make Europe Great Again" - en slet skjult reference til Donald Trumps kampagneslogan "Make America Great Again."

Ifølge den ungarske delegation symboliserer sloganet et aktivt formandskab, der fremmer tanken om et stærkt, men mangfoldigt Europa, som udviser fælles styrke, men respekterer EU-landenes nationale forskelligheder.

Ungarn har også udgivet et logo for formandskabet, der er inspireret af den ungarske Rubiksterning, som i år fejrer 50-års jubilæum. Terningen skal symbolisere ungarsk opfindsomhed, kreativitet og strategisk tænkning samt kompleksiteten i europæiske anliggender.[\[3\]](#) For at løse terningen kræves indsigt, tålmodighed, disciplin og præcision - kvaliteter, der ifølge delegationens udtalelser vil være centrale for Ungarns ledelse af Rådet.

Programmet fremlægger Ungarns syv hovedprioriteter for det kommende halvår:

↓ Program for det ungarske formandskab i Rådet i anden halvdel af 2024.

1. En ny aftale om europæisk konkurrenceevne: Topprioriteten er at lande en plan for at genskabe EU's vækst og produktivitet i en tid, hvor Europa sækker bagefter globale konkurrenter. Ungarn vil "integrere dette mål i alle politikker", arbejde for en "teknologi-neutral industristrategi" og "udbygge det indre marked."
2. En styrkelse af europæisk forsvarspolitik: Det ungarske formandskab vil "sætte særligt fokus på at styrke" den europæiske forsvarsindustripolitik, for eksempel ved at fremme teknologisk innovation og samarbejde omkring fælles forsvarsindkøb mellem medlemsstaterne. På spørgsmålet om at indføre nye 'egne ressourcer' til EU for at finansiere eventuel fælles optagelse af gæld ønsker Ungarn en "forudsigelig, gennemsigtig og simpel indkomst" til EU's budget - hvilket kan tolkes som modstand til egne ressourcer såsom nye EU-skatte.
3. En meritbaseret udvidelsespolitik: Ungarn vil prioritere at bringe landene på Vestbalkan tættere på EU. Dog er Ukraine og Moldova ikke nævnt i forbindelse med EU's udvidelse. Det ungarske formandskab understreger, at udvidelsespolitik skal være meritbaseret og med et klart fokus på at styrke EU's økonomi, sikkerhed og geopolitiske position.

4. Bekæmpelse af illegal migration: Det ungarske formandskab vil reducere migrationspresset på Europa ved at øge opmærksomheden mod "den eksterne dimension", fx gennem "effektivt samarbejde med relevante tredjelande" og "innovative asylløsninger." Fokus er på eksternalisering af EU's migrations- og asylpolitik, dog uden direkte at nævne udlicitering af asylbehandling.
5. EU's samhørighedspolitik: Formandskabet vil øge fokus på at mindske EU's regionale forskelle internt i medlemslandene og vil udnytte samhørighedsfondene til at styrke europæisk konkurrenceevne og løse demografiske problemer, særligt i yderområder.
6. Større hensyn til landbruget: Ungarn vil gøde jorden for en ny landbrugspolitik, der er "venlig" over for landmænd, mere konkurrencedygtig, og som opnår en "rationel balance" med EU's grønne målsætninger. Målsætningen om, at fødevareresuværenitet indtænkes i EU's planer for "strategisk autonomi" - fremlagt i Versaillesdeklarationen fra marts 2022[4] - fremhæves også i formandsskabsprogrammet.
7. Demografi: Formandskabet vil sætte fokus på EU's demografiske udfordringer såsom aldrende befolkninger, usikre sociale velfærdssystemer og mangel på arbejdskraft.

Programmet for Ungarns formandskab fremlægger en dagsorden, der på flere punkter afviger fra flertallet af medlemslandenes position, som den blandt andet kommer til udtryk i EU's strategiske dagsorden 2024-2029. Det drejer sig især om støtten til Ukraine, forholdet til Kina og retsstaten.

Hvad angår **støtten til Ukraine**, har Ungarn flere gange afvejet fra EU's position. I programmet har samarbejdet med Ukraine en lav prioritet, på trods af at forhandlingerne om optagelse i EU står til at begynde nu, og EU fortsat står for den største del af støtten til Ukraine under krigen. Om EU's militære støtte til Ukraine gennem Den Europæiske Fredsfacilitet lyder det, at Ungarn vil "forbedre bæredygtigheden" af værktøjet, der har været omtvistet siden Tyskland i 2023 krævede en reform.

Om **Kina** fastslår formandskabet, at "en pragmatisk og balanceret tilgang til Kina er et vigtigt mål." Retorikken skriver sig op imod den gængse erkendelse af, at EU skal "de-riske" fra Kina, som Ursula von der Leyen udtrykker det, dvs. diversificere sin handelspolitik og råstofimport, så den bliver mindre afhængig af Kina.

Størst er kontrasten omkring **beskyttelse af retsstaten**. Hvor demokratiske værdier såsom mediefrihed, antikorrupition og retsstat står øverst på EU's strategiske

dagsorden (ifølge et udkast fra 12. juni), rangerer det ikke blandt Ungarns topprioriteter.

[1] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0367_EN.html

[2] <https://hungarian-presidency.consilium.europa.eu/en/news/make-europe-great-again-the-official-priorities-social-media-pages-and-visuals-of-the-hungarian-presidency-unveiled/>

[3] <https://hungarian-presidency.consilium.europa.eu/en/news/presentation-of-the-logo-of-the-hungarian-presidency-of-the-council-of-the-european-union/>

[4] <https://www.consilium.europa.eu/media/54773/20220311-versailles-declaration-en.pdf>